

Acest număr V-il dă-
ruim. Citiți-l și
îl păstrați.

Diese Nummer geben
wir Ihnen. Lesen Sie u.
behalten sich das Blatt

Ezt a számot Önnek
adjuk. Olvassa el és
tartsa meg.

Anul II. évf. No. 6—7.

CLUJ, Iul.—Aug. 1933.

Jahrg. II. No. 6—7.

CIZMĂRIA și PANTOFĂRIA

Cizmadia és cipészipar. Der Schismen u. Schuhmacher

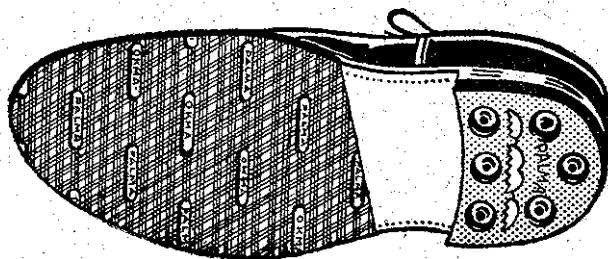
TĂLPUIREA GHETELOR

cu o durată nelimitată

PALMA OKMA

CRUPON DE GUMĂ

Avantajile acestei invențiuni
epocale cu totul nouă sunt:
mersul este mai sigur, mai
plăcut, mai elastic, apără
contra frigului, umezefei, alu-
necărei, răcele și oboselei.

Produs al Industriei Naționale

Cereți dela comerciantul Dv. numai

PALMA OKMA

talpa durabilă

DACIA UZINE DE PIELE S. A. CLUJ

Ismertető a különféle bőrökhöz.

Az állati bőrök az anatómiának és természetij fejlődésnek igen hű tükörképét mutatják. A nagyító (mikroszkóp) a bőr sejtjeinek összeállítását pontosan megmutatja és ezek szerint mi az állat bőrét három részre osztjuk: a felső, alsó és a tulajdonképpeni bőrre, a középső rétegre. A felsőbőr igen ruganyos, ellenállóképes és a legerősebb azokon a helyeken, ahol szőrzet nem védi.

A tulajdonképpeni bőrön, tehát a középső rétegen két hártyszerű takaróanyag van, mindkét oldalon, amelyek a felső és alsóbőrt erősítik hozzá. A bőr cserzésénél a felsőbőr legelőször válik le. A középső réteg erőssége az állat korától, nemétől és táplálkozásától függ. Legerősebb a hátrész. A háziállatok közül a marhának van legerősebb bőre, a leggyengébb pedig a juhé.

A bőrgyártásnál a harmadik, tehát az alsó réteg nem játszik szerepet.

A nőstényállat bőre általában gyengébb, mint a hímé. Ezért például a hajtószijjak számára mindig hímalat bőrét veszik, míg a nőstényállat bőre finomabb munkákhoz alkalmas. A vemhes állat bőre már kevésbé finom. A hímalatnál is a kornak megfelelően finom vagy kevésbé finom a bőr. A fiatal állat bőre kifogástalan, a tenyészállat bőre annak arányában, hogy mily mértékben lett igénybevéve, romlik.

Igen fontos az állat faja is. A marháknál a vörös állat bőre jóminőségű. Ugyanily mértékben szemügyre veendő az állat táplálkozása is.

Borjubőrnek csak az veendő, amely állat születésétől egészen addig, míg önállóan táplálkozni képes volt, levágatott. Az önálló táplálkozástól számított egy éven belül az állat bőrét Fresser, Pinken, vagy Pittling néven ismerjük. Igen fontos az is, hogy az állat legelőn, vagy pedig istállóban tartózkodott-e. A legelőn levő állat bőre sokkal jobb.

A juhbőr sejtjei gyengék. Főképp azért, mert sok izzadságmirigy és zsirmirigy foglal abban helyet. Ezek azután üregeket hagynak maguk után a kidolgozásnál és ilymódon a bőrnek egészen spongyaszerű kinézést adnak.

A kecskebőr finomság tekintetében a tehén- és juhbőr között foglal helyet. Jobb, mint a juhbőr, de nem hasonlítható a marhabőröz. A kecskebőr barkás. Barkásbőrnek használják.

A díszbőr lyukacsos, de természetijl fogva igen erős. Szijjak, könyvkötőbőr és más hasonló célokra használják.

A lóbőr az utóbbi időben keresetté vált. Felsőbőrnek igen alkalmas. Az amerikai vadlovak bőre természetesen sokkal jobb, mint az

itteni lovaké, amelyek életükben agyonstrapálják magukat. A lóbőrnek van egy része, amelyet „lótükör”-nek neveznek és amely anyag csak a lóbőrben fordul elő. Ez technikai célokra kiválóan alkalmas, de előszeretettel használják cipő-felsőrészeknek is. Ezt a részt a timár külön dolgozza ki. A lóhoz hasonló állatoknál, mint zebra, teve stb., ez a rész szintén megvan.

Mint látjuk, sokféle szemszögből ítéhető meg a bőr és ezért olvasóink számára hasonló ismeretéseket mindig fogunk közölni.

Bata-szappangyáros. A Bata-Művek újabb szappan és egyéb pedikűr cikkek gyártására rendezkedtek be. A pneumatik és macconafonal gyártásánál szerzett előnyös tapasztalatok ennek a minden tekintetben grandiózus vállalatnak újabb ideákat adtak. Az eredmény a szappangyártásnál is csak ugyanaz lehet: jót, olcsón.

L. STIASZNY
Arad

Calapoade — tocuri de lemne
Kaptafák — fasarkok
Schuhleisten — Holzabsaetze

Cizmăria și Pantofăria

Csizmadia és cipészipar-Der Tschismen u. Schuhmacher

Organ al meseriașilor cizmari, pantofari, pucari și meseriașilor de bănci și pielărie || A csizmadia, cipész, bakkancs, papucskészítők, áttalában a bőrfeldolgozó kisiparos szaklapja
 Fachblatt der Tschismen und Schuhmacher, des Bakkantschen und Pantoffel-Verfertiger und überhaupt des Kleingewerbes der Lederbearbeitung

Prețul abonamentului la 1 an Lei 240, la 1/2 an Lei 120.

Croirea fețelor de încălțăminte

de T. Alexandru, pantofar în București.

Foarte des se întâmplă și la mine să nu-mi amintesc câte ceva din experiențe, decât atunci, când îmi aduce aminte de ele alt coleg.

Aceste le spun nu pentruca să dau lecții altora, ci, ca să aduc în discuție observații practice pentru branșa noastră.

Problemele de branșe sunt foarte importante pentru toți pantofarii și din acest motiv am luat cu bucurie act de apelul revistei noastre „Cizmăria și Pantofăria”, care ne-a deschis o rubrică specială pentru discuția problemelor profesionale.

Atât lor, cât și branșei, fac mare serviciu colegii, cari prin această revistă profesională intră în legătură cu cititorii, publicându-și experiențele și constatările în legătură cu activitatea ce desfășoară.

În primul rând, revenind la problema despre care caut să discut, cred necesar să încep cu croirea materialului.

Înainte de-a croi, este necesar să examinăm bine materialul, fiindcă altfel se examinează pielea și altfel pânza, stofa și mătasa de fețe.

Pielea este necesar să o examinăm de ambele părți, pentruca să-i constatăm fineța, calitatea, poziția și caracterul. Fețe numai într-o bucată tăiem.

La pieile mai fine, cum sunt cele de chevreaux, șarpe, șopârle etc. le luăm modelul din stânga. Dacă la aceste soiuri de piei observăm defecte înainte de croire, atunci este necesar să avem grije, ca aceste defecte să ajungă acolo, unde nu sunt prea expuse.

La chevreaux și boxcalf mai întâi este necesar să pipăim pielea și cu degetele, ca să ne convingem despre calitatea lor.

Fețele de pânză, stofă ori mătasă, nu mai este nevoie să le pipăim înainte de croire. Aceste le putem croi și dublu, iar căptușala chiar și în patru.

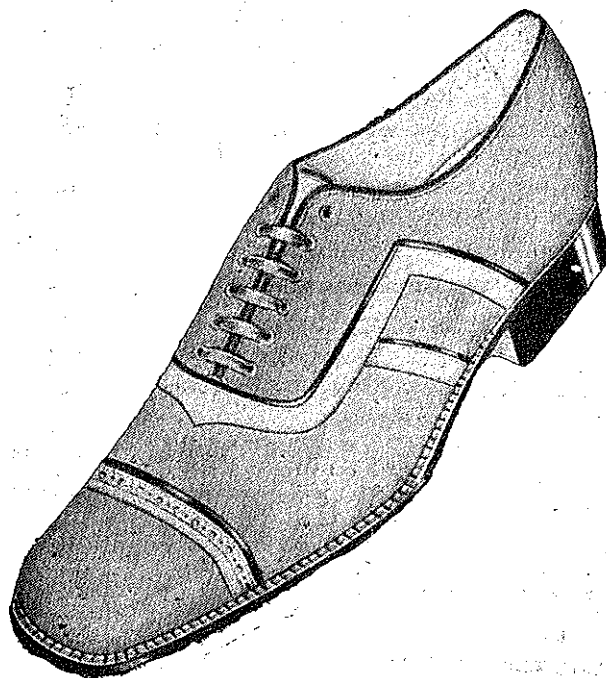
La croire este necesar să avem grije, ca să

rămână în plus partea ce se coasă, nu cumva să croim materialul mai mic.

Lipici la fețe nu utilizăm niciodată, pentrucă la călcat se estinde și se întărește în părțile, în cari nu este admis. Mai bine este să prindem fin cu ață subțire părțile de cusut.

Materialul de pânză, stofă sau mătase îl călcăm cu pânza umedă curată, peste care trecem fierul cald.

La tăierea pielei se utilizează cuțite fine și ascuțite, pe cari le schimbă după necesitate. Foarte mulți colegi, cari au întrebuințat numai câte un cuțit, au făcut greșuri.

Die Absatz-Herstellung.

3. (Fortsetzung).

Der Schuhmachermeister wird in erster Linie auf einem Lederabsatz bestehen, welcher aus festen Lederstücken hergestellt ist. In der fabrikmässigen Herstellung wird natürlich ein solcher Absatz zu teuer, weshalb Lederersatzpappe und verschiedene andere Materialien Verwendung finden, wie Melvo, Deltarit, Zobliitz, Karton, Gelbholzkarton. Diese Materialien werden den gewünschten Anforderungen gerecht und ersetzen den Lederersatz.

Bei der Materialverwendung kommt es darauf an, wie dasselbe während der Verarbeitung behandelt und verarbeitet wird. Es können auch Lederabsätze hergestellt werden, die in ihrer Konstruktion schlechter sind als solche aus Ersatzmaterial. Es wird hierbei nur an schwammiges, ungleichmässiges, sprödes, glashartes, verbranntes, Klauen oder geklebtes Spaltleder erinnert, welches meist dafür verwendet werden muss. Die Nachteile aus den eben erwähnten Lederstücken sind schon beim Vorbauen, Pressen, Stiften, Aufnageln, Fräsen, Glasen und Polieren zu erkennen. Es ist trotz bester Vorarbeit nicht immer möglich, einen einwandfreien fugenlosen Absatz zu erhalten.

Nicht jede Art Hartpappe eignet sich als Absatzmaterial, weshalb die nachfolgenden Zeilen einiges über Materialbeschaffenheit berichten.

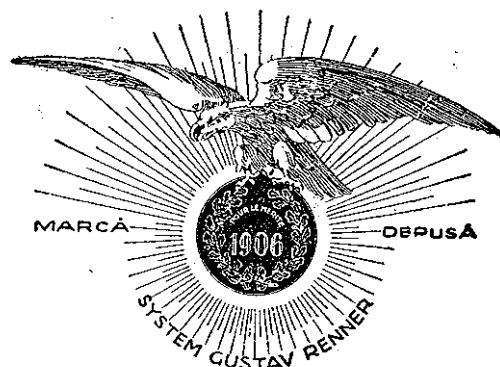
Das *Kunstleder* wird aus zersetzten Abfällen von Leder, Frässtaub, Zellulose und entsprechenden Bindemitteln hergestellt. Die gesamten Substanzen kommen in einen Holländer (ein Ausdruck in der Papierfabrikation), wandern auf Sieben zum Walzen, die in mehrfachen Lagen dicke Platten bilden. Der Vorgang ist also wie in der Papierfabrikation und die Weiterverarbeitung sorgt für gleichmässige Dicke und Grösse. Die Mischung der einzelnen Stoffe wird so gewählt, dass bei der späteren Verarbeitung zum Absatz die günstigsten Resultate erzielt werden. Das Kunstleder wiegt 3—5 Prozent weniger als reines Leder. Es gibt ferner ein wasserfestes Lederabsatzmaterial, welches weniger Verwendung findet, da es in der Absatzbearbeitung beim Fräsen, Glasen und Ausputz Nachteile hervortreten lässt. Für Sport und schweres Arbeiterschuhwerk wird wasserfestes Material teilweise ver-

wandt, weil daraus gewonnene Absätze der Nässe standhalten, indem das Volumen kaum eine Aenderung zeigt. Im allgemeinen wird mittelfestes Lederersatzmaterial zu dem Absatzbau bevorzugt, welches je vor dem Grob-, Mittel- und Feinglasen mit Tischlerleim bestrichen wird, um so eine feste glatte Absatzpolierfläche zu gewinnen. *Mischleder*, die für Brandsohlen und Unterflecke Verwendung finden können, werden von abgespaltenen Lederstücken in Platten von 45×60 cm. geklebt. Dies geschieht mittels Pflanzenleim unter einem Druck von 3000—5000 kg pro qcm, wobei auch Papierschichten, die das Fabrikat verbilligen sollen, mitverarbeitet werden.

Von den Vorarbeiten.

Reine Lederabsätze wurden schon im vorhergehenden Teil als nicht zu vorteilhaft in der Ver- und Bearbeitung gehalten. Ungleiche Höhen, unregelmässige Pressungen und Veränderung des Volumens der diversen schon erwähnten Lederqualitäten geben allerlei Nachteile, die von vornherein durch verschiedene Gerbungen der einzelnen Ledersorten und Lagerung der Absätze nicht zu erkennen sind. Fortsetzung folgt.

Cluj. Unter dem Titel „Pantofaria Specială“ wurde in der str. Londrei 3 eine neue Schuhwerkstätte eröffnet, deren Leiter fachkundige Meister sind. Die Unternehmung erzeugt Obertheile auch für Fachgenossen. Die bisher hervorgebrachten Produkte zeugen von Fachkenntnis und gutem Geschmack.

ZUDOR JÁNOS

FABRICA DE PIELE, CLUJ

Telefon: 12-10.

Gyártási cikkek: „Rendor“ speciális fekete Boxcalf és Mastbox „SAS“ védjeggyel.

**Calbox, Mastbox, Rosschevreaux
Chevrette schwarz und braun**

Marke:

SILVANIA ORIENT

Industria de piele Timișoara II.

Spl. Morarilor 4-6.

A cipész tizparancsolata.

A nagy munkanéküliség és a nyári uborkaszegzon mégis eredetileg termelt ki. Egyik vidéki szaktársunk egy virágos júliusi vasárnapon kiment a zöldbe és mert költői szellem lakozik benne, isteni sugallatra megírta a mi tizparancsolatunkat, amely így hangzik:

- I. A jó munka örökkévaló. A rossz munkás szaktársainak árt, a jó munkás mindannyiunknak becsületet szerez.
- II. Csábító bálvány a bor, gonosz isten a kártya. A borban nincs igazság, mert aki iszik, megszégyenítő hibákra ragadtatja el magát. Kártyás még soha nem nyert, mert a játék szenvedélyévé válik és testben, lélekben megrontja őt.
- III. A hétnek egy napján pihenj Te és pihenjen munkásod. Ez a nap a gondolkodás napja legyen. Lássad meg ilyenkor azokat, akik náladnál is nagyobb szükségben vannak és add erőt az igazságtalanság megszüntetéséhez.
- IV. Ha sorsod sulyos is, Te csak törekedj a jóra. Sötétlő felhők mindig voltak az égen; a felhők mulandók, a napsütés, a remény-ség azonban örökéletű.
- V. Feleséged ne bántsd: szeresd. Ő nem oka a bajnak. Ha a védtelen bántani

akarod, gondoldj arra, hogy téged is érhet hasonló sors. Lássad be, hogy feleséged is veled küzd.

- VI. Nyujtózz a takaród hosszágig. Aki sokat akar, mindig elégedetlen. Számold a valósággal és keresd a helyes utat egy jobb jövő megteremtéséhez.
- VII. Szeresd felebarátodat. Ne láss benne ellenséget és ha egy ember vétkezik is, ne érezd magad feljogosítva hasonló cselekedetre. Szeretettel mutass, mert csak akkor számíthatsz megértésre. Nemzet-, vallás-, fajkülönbség — nem ez a bajok forrása.
- VIII. Vasárnapod legyen a természeté. Töltsd ezt a napot Te és családod a szabadban. Mulass, vigadj, feledd el a világ baját; de sohasem feledd el, hogy a mérték a Te számára is csak egy félliter bor.
- IX. Törekedj arra, hogy mindent tisztán láss. Nem jó a világ eseményeivel túlmélyen foglalkozni, de kötelessége minden öntudatos embernek, hogy olvasson és véleményét megalkossa.
- X. Szaktárs! Ne nézz idegen javak után, ne csábítsanak Téged hamis szavak, hanem olvassad, támogasd és fejlesszed anyagi és erkölcsi erőddel a Te szaktalapot, a CISMARIA ȘI PANTOFARIA-t.

Technikai tanácsadó.

A pépesfazéknak egy élénk és modern cipézműhelyben nincsen helye. Már többször bebizonyult, hogy még a leglágyabb bőr is a stepelésnél csak meg kell legyen szoritva. A ragasztott széleknél a varrás dacára is keményedés jön létre, ami által finomságából igen sokat veszít.

A steppelésnél igen kell arra ügyelnünk, hogy a varrás szoros legyen. Laza varrásnál az a rész folytonos surlódásnak van kitéve, ami végeredményben szakadást eredményez.

Zsiros bőr számára a ragasztóanyag sohasem legyen dextrin. Ez az anyag a zsirosbőrben nem huz össze, hanem igen könnyen leválik. Ezzel szemben igen alkalmas az u. n. bécsipép a zsirosbőr számára, amely különösen nedves bőrrel igen jól ragad.

A félcipőnél a sarokfogót úgy lehet javítani, ha a bőr helyett gummit használunk. Ez a gummi az ismert gummicementtel a sarokrész behelyezése előtt jön ragasztva a sarokbéléshez. A hatás lényegesen jobb, ha a gummi lyukgatva jön. Kaptafáknál egyébként nagy gond fordítandó arra, hogy a külső sarokrész kiállóbb legyen, mint a belső.

A divatlap nem luxuscikk, hanem a cipésziparos számára elsődrendű szükséglet. A gyári konkurrencia állandóan a legfrissebb divatcipőkkel árasztja el a vevőközönséget és ezért a cipészkiparos nem maradhat mögötte.

Külföldön, ahol a kisiparos a divatlap szükségességét már belátta, minden cipész számol ezzel a kiadással és a divatlapot nem tekinti luxuscikknek. A divatlap éppen olyannyira éltető ereje a cipésznek, mint a jó munka. Ezért rendezkedett be a „Cizmaria și Pantofaria” divatlapokra is és ajánlja olvasóinak:

La Calzatura Lei 160'—
Schuhrevue „ 130'—
La Cnaussure „ 320'—

Bata—Busi. A két gyár fuzionált és közös alaptökéjük most közel egyezermillió lejt tesz ki. Míg a gyárosok összefognak, addig a kisiparosok egyenetlenkednek és saját kezükből ütöttek ki a kenyeret.

Rövid idő alatt közismert lett az

**UNICUM
KAPTAFÁ**

A jó cipész csak ezt használja
CLUJ, Strada Saguna No. 16.

Conturile modei de ghetete din America pentru toamna și iarna 1933—34.

Modele de calapoade curente. Vârful ghetelor semiingust, formă rotundă la ghetetele ultramoderne cu tocuri înalte, la produsele de massă vârf semirotund. Modelele de sport și turism se deosebesc de modelele engleze obișnuite și sunt comode de tot.

Tocurile, atât la înălțime, cât și la forme, depind de îmbrăcăminte. Tocurile drepte înalte și cele de forma cutiilor se mențin.

Pentru toamnă vor fi căutate ghetete croite înalt și toate soiurile de ghetete cu șirete.

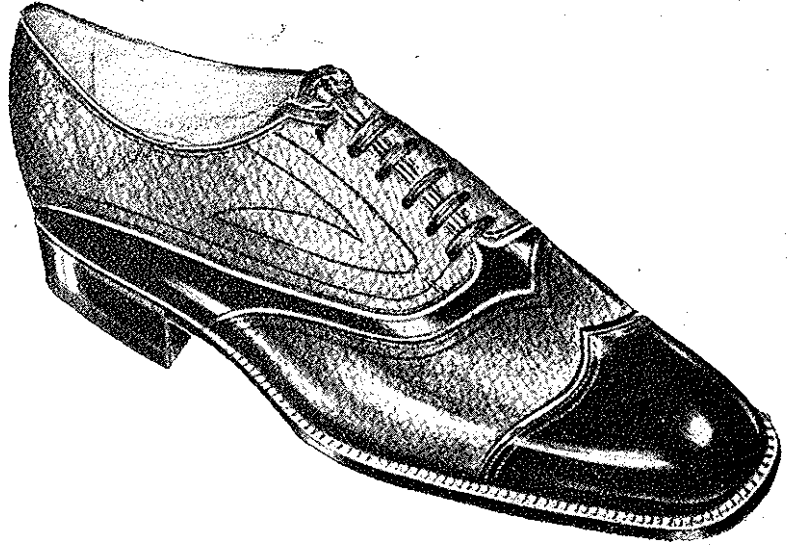
Ghetetele de sport și stradă vor fi la modă cu spangene late. Toate combinațiile și variațiile vor fi croite asimetric, în culori deosebite de patrate.

La ornarea fețelor pot să vină în combinație stepelarea în grup dar în zig-zag. Perforările nu vor fi împrăștiate după plac, ci în ordine clasică, foarte des captușile în interior. Zig-zaguri în părțile ornate. Catarama, nasturi și diverse încheietori, din metal sau email. Ornamentele de piele în armonie cu costumele. Paspolările la modă.

Culorile vor avea mare rol, publicul fiind obișnuit cu diversele culori și la costume. Dominează culorile galbene, sure și negre.

Combinații de culoare: sură cu diverse umbriri de culori metalice, galbene, culoare de porumbel combinată cu galben de Madeira și India și albastru de mare.

Foarte frumoasă combinație este cea de culoare metalică, negru cu sur, sur și porumbiu,

indez și galben de căprioară porumbiu și galben de căprioară.

Culorile vor fi combinate în proporție de 50—50 ori 40—60 la sută.

Materialul la ghetetele de sport: piele cu față dur sistem nou. La ghetete de purtat: piele catifelie, chevreaux ori viței. Încălțămintele lustruase vor fi combinate cu lack și chevreaux de mătase, cari evidențiază contrastul. Pieile de reptile în culori închise vor fi utilizate mai mult la combinații. Câte o culoare este elegantă combinată din câte trei umbriri.

Ghetetele de serate sunt la modă cele din chevreaux auriu, ori argintiu, foarte des stepate, piei catifelii colorite și piei exotice, stafe în diferite culori (atlas, satin etc.) Combinațiile de mătase crepe și atlas sunt moderne. Toate materiile vor fi stepate cu fire de aur și argint.

Az amerikai cipődivat irányvonalai 1933—34 őszen és telén.

A cipők fazonja nem lesz teljesen egyöntetű és így nem lehet azt állítani, hogy csak kerek forma lesz divatos. Látjuk azonban, a törekvés odairányul, hogy a láb kicsinek lássék.

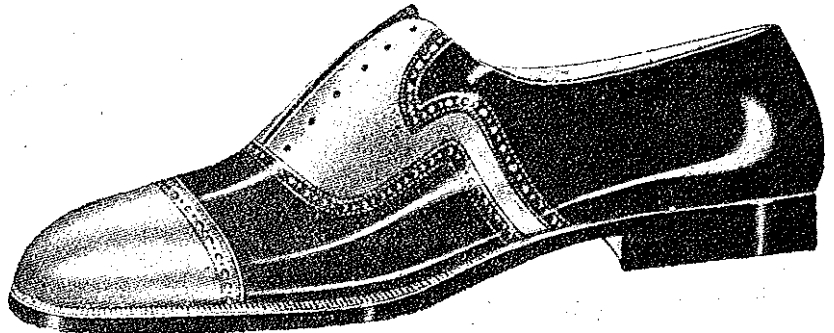
Kurrens kaptaformák: Középkeskeny cipőorr, kerek forma a magassarku ultramodern cipőknél, tömegáru középkerék orral. Sport- és turistaformák eltérően a megszokott angol tipustól, ezenkívül egész kényelmes fekvésű cipők.

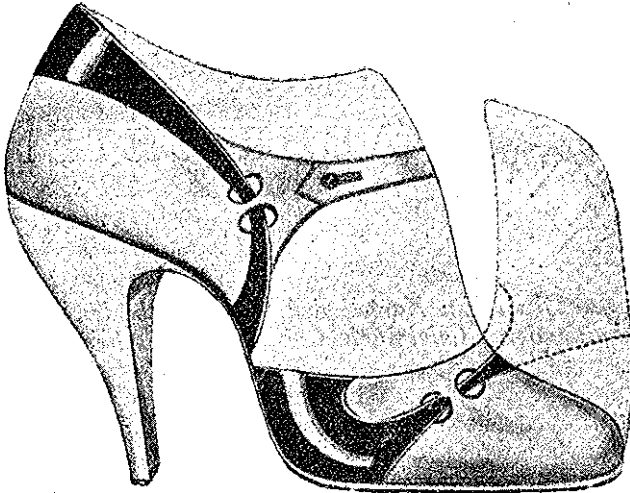
Sarok: Ennek formája és magassága a ruházattól függ. Az egész egyenes magas, valamint a „skatulya” formájú sarok megy. Őszre a magasabbban szabott és mindenfajta kötős cipők keresettek. Sport- és uccai cipőkben a nyelv (Haferlschuhe) és egész széles spangnis fazonok. Új fűzős cipő 6—7 pár öznivel. A különféle kombinációk és variációk pl. szimetriátlan szabás, egymástól különböző színes kockákban stb.

A felsőrész díszítésénél tekintetbe jöhet: **steppelés csoportban, cak-**

kosan. Perforálás nem önkényesen szétszórva, hanem inkább klasszikus rendben, gyakran alábélvelve. Cakkozás a diszeken és nyelvreszeken. Csattok, gombok és különböző zárok. Toló csattok fémből vagy emailból. **Bőrdiszek:** egyezik a ruhadisszel, melyet a safton vagy a cipő megerősítésére alkalmaznak, ugyisintén kaplinak vagy a fűzős részen. Paszpologás szintén megy.

Szinek. Miután a közönség a különböző színek divatjára van már beállítva, így a cipőknél is nagy szerepet fognak játszani, különösen ez év

őszén a színek. A különböző barna és szürke árnyalatok, valamint a fekete dominálnak. A szürke különböző árnyalatai, u. m. fém- és kova-szürke, barna, galambszín kombinálva indiai és

madeira barnával, tengerkék, ez azonban csak koraósszel. Szép kombináció a fém- és kova-szürke. Fekete szürkével, szürke és galambszín, indiai és őzbarna, galamb és őzbarna. A színek 50—50, vagy 40—60 százalékban lesznek kombinálva.

Bőryanag. A sportcipők az ujszerű durva-felületű bőrből készülnek. A strappacipő bársonybőrből (suede), sevró vagy borjubőrből készül. Az ujszerű barkásbőrök, sima vagy service-bőrrel lesznek kombinálva. Ugyiszintén a fényes bőrok, u. m. lakk és selyemsevró, mely a két bőrfajta közötti kontrasztot kiemeli. Valódi reptilbőrök különböző tónusokban inkább kombinációkhoz alkalmazva. Egy-egy színnek három árnyalata ujszerű és szép.

Estélyi cipők arany- és ezüstsevróból, gyakran teljesen kisteppelve, színes bársonybőr és exotikus bőr, különböző színű szövetek, atlasz (szafin), crepe és atlaszselyem kombináció. Mind-ezen anyagok arany- és ezüstszállal lehetnek steppelve.

Vorschau auf die amerikanische Damenschuh-Mode für Herbst und Winter 1933—34.

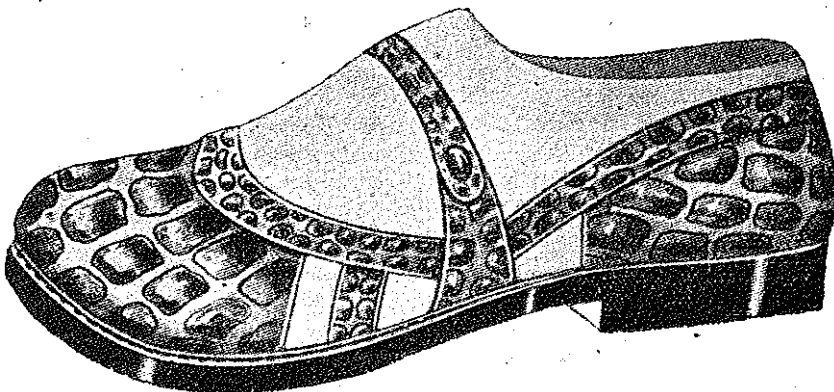
Eine Prüfung der bisher von den amerikanischen Modellisten und Fabrikanten der Öffentlichkeit gezeigten Damenschuhe für die kommende Herbst- und Wintersaison lässt als eines der auffälligsten Merkmale derselben erkennen, dass bei sonst ziemlich erheblichen Stilabwandlungen im allgemeinen Schlichtheit und ruhige Linienführung durchaus vorherrschen. Dem Schnitt nach weisen fast ausnahmslos alle Modelle ein ungewöhnlich hoch angesetztes Vorderblatt auf, das jedoch in dieser seiner Wirkung durch mehr oder weniger grosse und verschiedenartig angeordnete Ausschnitte, die in vielen Fällen bis dicht an die, übrigens stets in solider Lederkappe gehaltene Schuhspitze heranreichen, merklich herabgemindert wird. In dieser Form haben wir im Grunde nicht anderes als eine neu Interpretation des Step-in zu sehen, indem die Schnalle die Stelle eines elastischen Einsatzes vertritt. Unter den mehr komfortablen und mehr auf Nützlichkeits-erwägungen Rücksicht nehmenden Strassenmodellen gebührt dem hochgeschlossenen Oxford oder Schnürschuh mit drei bis fünf Oesen entschieden der Vorrang. An zweiter Stelle rangiert der Schnür- oder Bindepump, in der Regel mit drei Schnürlöchern. Für mehr formelle Gelegenheiten wird man für den Nachmittag vorzugsweise zum T-Spangenmodell greifen, das neben der oben bereits erwähnten Abwandlung noch insofern den Modellen der verflossenen Saison gegenüber abweicht, als die Spangen jetzt bedeutend schmaler sind, was vornehmlich für die Querspange gilt. Bei den Gesellschaftsschuhen für den Abend stehen die Pumps und Spangenschuhe in Sandalettenform so ziemlich in gleicher Reihe im Vordergrund der Mode, wobei bemerkenswert ist, dass die Sandalform in diesem Falle ebenfalls ein neuartiges Gepräge erhalten hat, nämlich durch den stark verkleideten Spann bei nicht

minder hoch reichender Hinterkappe; ein sehr hoher Absatz kommt hinzu. Auch bei diesen Modellen sind weite Ausschnitte sehr beliebt, wobei allerdings hervorgehoben werden muss, dass dieselben fast ausnahmslos seitlich angebracht sind.

Die bevorzugten Materialien der Strassenschuhe sind bei der feineren Ware Chevreaux und Kalbchevreaux, zum Teil mit neuartigem Finish. Auch zur Fabrikation der Massenartikel für den allgemeinen Gebrauch haben wieder in grösserem Umfange als letzthin bereits Kalbleder in den leichten Gewichtsklassen Verwendung gefunden. Neben Schweinsleder, dessen Konsum sich noch auf das ganz erstklassige Schuhwerk beschränkt, spielt noch Lackleder eine gewisse Rolle, im Gegensatz zum letztgenannten Material jedoch nur bei der wohlfeilen Ware.

Im Vordergrund der Modefarben für den kommenden Herbst und Wintersanfang stehen unzweifelhaft die neuartigen dunkelgrauen Töne, unter welchen wiederum diejenigen mit bräunlichem Anflug an erster Stelle zu nennen sind. Als hochmoder und daher vorläufig dem hochfeinen Schuhwerk vorbehalten, haben die drei nachstehenden Nuancen zu gelten: Maulwurfsbraun eine subtile Mischung von Grau mit Braun, „Gungrey“ (eine Art Metallgrau), das sich als ein neues Dunkelgrau charakterisiert und als solches der Maulwurfsfarbe sehr nahe kommt und schliesslich „Bourbon“, eine beim Herrenschuhwerk schon längere Zeit mit bestem Erfolg verwendete Farbe, die jetzt in der Kategorie der Promenadenschuhe für Damen Eingang gefunden hat. Schwarz rangiert an zweiter Stelle, erst in sehr weitem Abstände gefolgt von Marineblau.

Zu Zierzwecken hat man hauptsächlich zu Durchlochungen und Punzierungen, Aufnähern und Falteffekten, Besatzstreifen und Litzen, Steppnähten und Hohlsaumeffekten gegriffen. Letztere scheinen in Seidenstickereien für sich wie in streifenartig verlaufenden Kombinationen mit Phantasiesteppung besonders en vogue zu kommen. Sehr populär zu werden versprechen ferner kleine Faltmuster aus Chevreauleder, gewöhnlich in Form von kleinen Dreiecken, die entweder auf dem Vorschuh oder an der Seite befestigt werden; in der Farbe sind diese Besätze entweder dunkler oder heller gehalten als die Grundfarbe des Oberleders.

INFORMAȚII

NACHRICHTEN

In Limoge se caută muncitori învățați. Ziarele franceze anunță, că fabricile de încălțăminte au lucrat foarte intensiv în Limoge, în luna Iunie. Cu toate acestea sunt șomeri și acolo, dar se simte lipsă în muncitori specializați mai bine. Sandalete și încălțăminte de împletituri, în prezent se fabrică mai puține acum, favorizându-se încălțămintele cu lame cusute.

Bata, fabricant de — săpun. Uzinele Bata și-au instalat și o secția de săpunuri și produse de pedicur, după încercările pe cari le-au făcut cu fabricarea pneumaticurilor, căutând să aducă pe piață produse ieftine și bune.

Iuliu Manner, pantofar în Cluj, a decedat în 16 Iulie a. c. Inmormântarea a avut loc în l. c. Decedatul a fost un valoros meseriaș, a cărei moarte este regretată de toți aceia, cari au fost în legătură.

Pentru sezonul de vară sunt foarte la modă pantofii „Bally“, atât pentru stradă, cât și pentru sport, fiind perforați în diverse forme, ca să se poată aeriza picioarele. Din sandale sunt foarte multe sortimente, observându-se, că se preferă foarte mult în întreaga lume. Modelele „Bally“ pentru domni sunt deschise înainte, după cum am arătat în modelele publicate și sunt foarte la modă combinate din piele albă, ori din pânză.

Cluj. Cartelul Cismarilor și Pantofarilor de piață (vanzătorul în piața deschisă). Din inițiativa d-lui Gerdan Ioan, Kovács Ștefan și a mai multor colegi, cismari și pantofari de piață din Cluj se organizează un cartel. Acțiunea promite a fi în stil mare și poate influența lui va depăși cadrele plănuite. Cartelul e compus până acum din 35—40 membrii și scopul lui principal este eliminarea concurenței. Colegii cari nu-și pot vinde produsele până la stabilizarea prețurilor, beneficiază de un avans de 70%, adică primesc un avans de cca 200 lei pentru fiecare pereche de încălțăminte. Din partea noastră înregistrăm cu bucurie această știre menționând că mai sunt în Cluj colegi constienți și prevăzători. Asupra cartelului format vom reveni.

Bata Buși. Cele două fabrici au fuzionat și capitalul lor comun face în prezent aproape un miliard lei. Până când fabricanții se înțeleg și se unesc, până atunci micii industriași se desbină și-și scot pâinea din mână.

Cluj. „Pantofăria Specială“ este emblema noii firme din Str. Londrei No. 3. Atelierul este condus de maestrul harnici cu vaste cunoștințe de specialitate. Firma confecționează fețe de ghete. Produsele de până acum dovedesc cu oștiță de specialitate și gust excelent.

Cluj. Ein Kartell der in Marktbuden verkaufenden Stiefelmacher und Schuhmacher. Über Anregung von Johan Gerdan, Stefan Kovács und anderer Fachgenossen, schliessen die Klausenburger, auf offenem Markte verkaufenden Stiefel- und Schuhmacher ein Kartell. Die Aktion verspricht grösseren Umfang anzunehmen und es ist leicht möglich, dass es selbst den geplanten Rahmen überschreiten wird. Bisher haben sich dem Kartell beiläufig 35—40 Mitglieder angeschlossen. Hauptzweck dieses Zusammenschlusses ist, dass die Mitglieder gegeneinander keinen Konkurrenzkampf führen, sondern einheitlich auftreten. Ein lebensfähiger Beschluss des Kartells ist, dass dasjenige Mitglied, welches bis zur Festigung der Preise nicht im Stande sein wird die Produkte zu verkaufen, 70%, d. h. 200 Lei pro Paar Vorschuss erhält. Wir registrieren diese Nachricht mit Freude, als ein Zeichen dessen, dass in Klausenburg noch selbstbewusste und einsichtige Fachgenossen sind. Demnächst werden wir über das Kartell eingehend berichten.

Cluj. Fachkollege Julius Manner ist am 16 Juli gestorben und wurde am 10 d. M. vom Beileid der gesammten Klausenburger Schuhmacherschaft zu Grabe geleitet. Das Fach hat an Manner einen wertvollen Menschen, verständigen Freund und aufrichtigen Mann verloren, dessen Andenken es mit Pietät bewahren wird.

Ein Modeblatt ist kein Luxusartikel, sondern ein erstklassiger Bedarfsartikel des Schuhmachers. Die Fabrikkonkurrenz überschwemmt den Markt stets mit Schuhen modernster Ausführung und der Schuhmacher darf hier nicht zurückbleiben.

Im Auslande, wo der Schuhmacher die Notwendigkeit des Modeblattes schon einsieht, wird es nicht mehr als Luxusartikel angesehen. Aus diesem Grunde bringt die „Cismaria și Pantofăria“ ihren Lesern auch die neuesten Modeblätter:

La Calzatura	Lei 160'—
Schuhrevue	„ 130'—
La Chaussure	„ 320'—

Facharbeiter in Frankreich gesucht! Laur Bericht französischer Fachblätter haben die Fabriken in der Umgebung von Limoge im Monate Juni fest gearbeitet. Es gibt wohl noch einen kleinen Rest Arbeitsloser, in geübten Spezialarbeitern zeigt sich aber bereits Mangel. Die Erzeugung von Sandaletten und Flechtschuhen hat bereits nachgegeben, dafür aber beginnt die Herstellung von rahmgenähten Herren und durchgenähten Damenschuhen.

Tanult szakmunkásokat keresnek Limogeban. Francia lapok közlése szerint Limoge és vidékén a cipőgyárak június hónapban erősen dolgoztak. Van ugyan még bizonyos számú munkanélküli, mégis hiány mutatkozik gyakorolt és specializált szakmunkásokban. A szandalett és fonottcipő gyártása most alábbhagyott, azonban megkezdték a rámánvarrott férfi- és átvartott női cipők előállítását.

Egy új orosz bőripari-kombinat. Charabovskban megkezdték az előkészületeket egy bőripari-kombinat létesítésére, mely 4 gyárból fog állani. A gyárak évente 10.3 millió rubel árú fognak szállítani. Tengeri állatok bőreit fogják talpgyártásra feldolgozni és halak bőreiből könnyebb felsőbőröket készíteni, cipő- és más hasonló célokra. Az üzem részben 1934-ben kezd működni.

Cluj. A nyiltpiacon áruló csizmadiák és cipészek kartellje. *Gerdan Ioan, Kovács István*, de még számos kartársunk kezdeményezésére a cluj, nyílt piacon árusító cipészek és csizmadiák kartellbe tömörülnek. Az akció nagyszabásúnak ígérkezik és igen könnyen lehet, hogy hatása még a tervezett kereteken is túl fog menni. Eddig 35—40 tagja van a kartellnek, a melynek főcélja odairányul, hogy a szaktársak ne törjék egymást az áraknál, hanem egységesen lépjenek fel. Életerős határozata az alakuló kartellnek, hogy az a szaktárs, aki az árak megszilárdulásáig nem lesz képes készítményeit kiárusítani, 70 százalék előlegben részesül, vagyis minden pár lábbelire kb. 200 lei előleget kap. Magunk részéről 5römmel regisztráljuk ezt a hirt, mint jelét annak, hogy még vannak Clujon öntudatos és előrelátó szaktársak. A kialakult kartellről legközelebb írunk.

Cluj. Manner Gyula szaktársunk folyó hó 16-án elhunyt. Temetése f. hó 19-én volt a cluj cipészparosság általános részvéte mellett. Manner szaktársban értékes embert, megértő barátot és jó férjet veszítettünk el. — Emlékét kegyelettel őrizzük.

A nyári cipődivat. A Bally-modellek a legdivatosabbak úgy utcai, mint sportcipő számára. A nyári cipőkön mindenféle kivitelben lyukgatásokat látunk, aminek célja, hogy a láb könnyebben szellőzzön. A szandalformákból nagy választék van és látható, hogy erre az ágra az egész világ súlyt fektet. A férfi Bally-modellek, amelyek tehát (mint azt már kétféle is képben bemutattuk) elől nyitottak, illetve zsinórral jönnek fűzve, — igen divatosak.

A fehér betét mindenütt látható. A betét anyaga bőr vagy vászon.

Cluj. „Pantofaria Speciala“ cég alatt új üzlet nyílt Str. Londrei 3. alatt. A műhelyt szorgalmas és nagy szaktudással rendelkező mesterekből vezetik. A cég felső rész készítését szaktársak részére is vállalja. Az eddig elkészült munkák szakavatottságra és kitünő izlésrv vallanak.

Technisches Allerlei.

Lackkappen sollen nicht nach dem Zug, sondern quer zum Zug geschnitten werden. Beim Zwicken zieht sich der aufgetragene Lack mit dem Leder. Die Spannung des Lackes wird aber so gross, dass er, wenn das Leder nach dem Zwicken dem scharfen Zug noch nachgibt, platzt. Daher auch das nachträgliche Springen von Lackkappen oft erst beim Durchnähen oder Einstechen.

Hinterriemen sind so zu schneiden, dass sie sich nicht in die Breite ziehen. Es werden jetzt viele Schuhe in derber Ausführung verlangt. Bei ihnen ist es besonders zu beachten, dass der Riemen, falls einmal die darunter liegende Naht platzt, sich nicht in der Breite dehnt.

Das Vorstechen sollte vom Zuschneider bei jedem Teil einzeln geschehen. Nur so ist die Gewähr gegeben, dass es genau ist. Werden mehrere Teile übereinander gelegt, so kann ein Verschieben wohl vorkommen. Es ist übrigens wohl ausprobiert, dass die letztere Art mindestens so viel Zeit erfordert wie die erstere. Der Zuschneider sollte angehalten werden, den Vorstecher nicht in den Zuschneideklotz zu stechen. Gewöhnlich sammeln sich so viele Löcher, dass der Klotz darunter leidet. Praktisch ist es, den Vorstecher handgerecht an festem Platz seitlich zur Benutzung zu legen, oder hinterm Ohr zu halten.

Der Papptopf hat in einer modernen Steperei nichts mehr zu suchen. Im heissen Sommer hat er nur die unangenehme Eigenschaft schlecht zu riechen. Es ist längst bewiesen, dass jedes Leder, auch das weichste beim Steppen nur angehalten zu werden braucht. Man merkt an geklebten Schäften an den Nähten Härte und Sprödigkeit. Der Schaft verliert dadurch ungemein, zumal häufig des Kleisterns zuviel getan wird.

Das Schlüpfen bei Halbschuhen lässt sich bessern, ja ganz verhüten, wann als Schlupfriemen Gummi verwendet wird. Dieser wird mit dem bekannten Gummizement vor dem Einkleben der Fersenstücke angeklebt. Die Wirkung wird wesentlich gebessert, wenn der Gummi durchlocht ist. Übrigens sollte bei Schuhleisten besonders darauf geachtet werden, dass der Form des Fusses entsprechend die Ferse aussen stärker gehalten ist, wie an der Innenseite.

Ein neuer russischer Lederindustrie-Kombinat. In Charabovsk wurde die Errichtung eines neuen Lederindustrie-Kombinates in Angriff genommen, welcher aus 4 Fabriken bestehen soll. Die Fabriken sollen eine Jahresproduktion im Werte von 10.3 Millionen Rubel bewältigen. Die Felle von Seetieren sollen zu Sohlenledern verarbeitet werden, während Fischhäute leichte Oberleder ergeben sollen, die ebenso für Schuh wie auch für Handschuhzwecke dienen. Der Kombinat wird teilweise im Jahre 1934 in Betrieb gesetzt.

Picioarele bolnave.

În trecut numai pantofarii confecționau încălțăminte. Lucrau cu grijă și foarte atenți, ca să producă ceva bun și frumos. Dar în fine s'au înființat fabrici, cari produceau încălțăminte în cantități mari. În acest timp au apărut mai des bătăturile, contra cărora înzadar s'au întrebuințat medicamente, până când în fine s'a constatat, că nu împotriva bătăturilor, ci împotriva acelor, cari le provoacă este necesar să se poarte lupta.

În actuala epocă igienică, picioarele au foarte mare rol, pentru că pe ele se spriginește întreg corpul și dacă picioarele au vre-un inconvenient, suferă întreg corpul.

Este necesar să precizăm, că în foarte multe cazuri chiar și pantofarii devin în privința inconvenientelor piciorale, pentru că ei dirijează moda de încălțăminte, fără, ca să aibă în vedere în totdeauna și igiena necesară clienților.

Cu toate prostetele, și acuma se mai confecționează încălțăminte cu tocuri prea înalte ori prea joase, cari nu sunt practice, pentru că astfel încălțăminte nu se acomodează după tresăturile plastice ale picioarelor. Talpa se menține tare, ca și scândura, producând defecte la picioarele acelor, cari umblă mult.

Înălțimea tocurilor la ghetete de dame este în genere de 45 cm. — dimensiune ce depășește normele igienice. Dar foarte des se poartă și tocuri de 55 cm. în urma cărora se produc bolile de picioare.

Forma ghetelor continuă să fie ascuțită, cu toate că tocmai degetele dela picioare au nevoie de mai mare comoditate.

Cu cât ar fi mai potrivit, ca pantofarii să favorizeze moda sportivă igienică, ce se estinde mereu, ca o modă practică, ce preferă ghetete cu vârf rotund și tocuri numai de 30—40 cm.

Inovațiile aceste se recomandă special la încălțăminte de dame, pentru că la cele bărbătești sunt și alte complicații.

La încălțăminte ortopedice deasemenea se reclamă modificări de tocuri, ca să se așeze comod călcăiele picioarelor pe tocuri, fără, ca să fie stingherite ori alterate.

Specialiștii recunoscuți au constatat, că tocurile încălțămintelor bărbătești nu este admis să fie mai înalte de 3,5—4 cm. Moda igienică ar trebui să nizuiască la convingerea, că tocurile este necesar să se acomodeze după călcăie.

În rezumat :

Talpa să fie corespunzătoare contururilor picioarelor ;

Mijlocul picioarelor să se sprigine pe tocuri, deci aceste tocuri să fie corespunzător de înalte.

Să utilizăm calapoade din mai multe părți, corespunzătoare formelor picioarelor.

Să ne folosim de bucăți mai tari de propteală pentru picioare, din material mai durabil.

Loc potrivit pentru osul de călcăie, în așa fel, ca partea mijlocie să fie mai joasă.

Toate aceste cu greu se pot soluționa din punct de vedere tehnic, dar mai uite ori mai

fârziu inovația se va produce în tot cazul, pentru că actualele forme nu se pot menține.

Omenirea în toate privințele tinde spre trai igienic și din acest motiv se speră, că tehnicianii de ghetete ne vor surprinde cu noi forme de încălțăminte în timpul cel mai scurt. (Urmează.)

Către cititori!

În aceste vremuri de criză, când meseriașii amenințați din toate părțile, numai pe puterea lor se poate sprigini, reprezentanții branșei noastre au crezut necesar să înființeze revista „Cizmăria și Pantofăria“, având în vedere că purtătorul de cuvânt și de standard numai un organ de publicitate poate să fie, după cum este necesar.

pentru noi fiecare coleg este o valoare, cum și noi suntem pentru branșe ca unii cari întotdeauna stăm în apărarea fiecărui membru. Domnilor Colegi! „Cizmăria și Pantofăria“ vă tâlmăcește dorințele și în fața forurilor competente este în interesul branșei sfătuitoarea, instructoara, spriginitoarea tuturor reprezentanților branșei.

„Cizmăria și Pantofăria“ nu este în serviciul vr'unei mici cointeresații ori grupări, ci servește interesele întregii branșe.

În consecință sunt rugați toți reprezentanții branșei, ca să contribuie la dezvoltarea revistei „Cizmăria și Pantofăria“ cu abonamente, ca să și poate îndeplini menirea punctuos. Noi am avut în vedere situația gravă, și din acest motiv am stabilit abonamentul redus la 240 lei anual, la 50 bani pe zi.

Abonamentul îl primim și pe câte un sfert de an (60 lei) chiar și în timbre, ca să înlesnim răspândirea revistei.

În speranța, că cititorii noștri ne vor sprigini din punct de vedere material și moral, rămânem

cu deosebită stimă
„Cizmăria și Pantofăria“.

Schuhmode für den Sommer. Die Bally-Modelle sind hochmodern ebenso für die Strasse, wie auch für den Sport. Die Sommerschuhe haben verschiedenartige Lochungen, die alle den Zwecke dienen, dass der Fuss gut lüfte. In Sandalenformen gibt es grosse Auswahl und es ist ersichtlich, dass hierauf die ganze Welt grosses Gewicht legt. Die vorne geöffneten Bally Herrenmodelle (die wir schon wiederholt in Abbildungen brachten) werden geschnürt und sind sehr beliebt. Die weisse Einlage ist überall zu sehen und ist deren Material Leder oder Leinen.

Bata-Busi. Die beiden Unternehmungen haben fusioniert und das gemeinsame Aktienkapital beträgt nun nahezu Tausend Millionen Lei. Während die Fabrikanten zusammenschliessen, herrscht unter den Kleingewerblern Uneinigkeit und Brotneid.

Cea mai ieftină sursă de aprovizionare cu pielărie și accesorii de pielărie: Croupoane, produse de box și piei exotice.

Fețe după comandă în dimensiuni precise.

Măestri pantofari și ciobotari! Springiniți întreprinderea organizației.

Furnizăm în provincie imediat în condițiuni avantajoase:

Hala de vânzare a Patronilor Industriași de Piele S. A.

Brașov
Prundul Rozelor 2.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindenféle bőr- és cipéskellékekben:

Crouponok, boxáru, exotikus bőrok.

Felsőrész méret után legpontosabb kivitelben.

Csizmadia és cipésszaktársak!

Támogassátok egyesületünk vállalatát.

Vidékre rendeléseket azonnal és előnyös feltételekkel szállít a

Bőriparosok Árucarnoka Részvénytársaság

Brassó
Prundul Rozelor 2.

Billigste Einkaufsquelle für jederlei Leder und Furnituren, sowie:

Croupons, Boxe und exotische Leder.

Massoberteile über Auftrag in pünktlichster Ausführung.

Schuhmacherkollegen!

Unterstützet die Unternehmung unserer Fachvereinigung.

Provinzaufträge werden promptest u. zu günstigen Konditionen ausgeführt

Verkaufshalle der Lederindustriemeister A. G.

Kronstadt
Prundul Rozelor 2.

A szerencse szekerének bakján.

3. folytatás.

Az élet keserű napjai.

Csobán mester sorsjegyet vásárolt és minden este rózsaszín ködön át szőtte jövő boldogságát. De az idő egyre csak mult. Négy hónap telt el azóta, négy hónap tele reménnyel, négyszeri sorsjegyhuzással. A tél is beköszöntött már, hőlé csöpögött be az elnyűtt nadfedél alatt és a cseppek kis patakokban folydogáltak a padlón. Csobán mester didergő ujjakkal ült a szoba sarkában, kezében a kalapács, az ár lassan mozgott, a hideg lomhává tette a tagjait. Napok óta feküdt már a gyerekek betegen, minden pokrócot ráraktak, hogy kevesebbet szenvedjen a hideg miatt. Gyermekeének nyomoruságos élete olyan erővel hatott rá, hogy szerette volna minden kétségbeesésével odakiáltani az egész világnak: Nézzétek, itt egy ember éhen fog halni... Egy újságlap feküdt előtte a földön, fölemelte, hajtogatta és anélkül, hogy észbevette volna olvasni kezdte: *Őn az a mesterember, akihez ezeket a sorokat intézzük. Őn még nem tudja, hogy mi a PALMA-sarok és OKMA-talp. Őn ezt nem tudja, mert nem halad a korrallal, mert a szerencsére bizza üzletének menetét, ahelyett, hogy saját és családjának sorsát kezébe venné. Még ma írja át próbarendelését hozzánk és szerencséjét megalapozza ezzel...*

Csobán mester előtt összefutottak a betűk, a címét már csak futólag látta és mint egy utolsó gondolat villant föl az agyában: a jeggyűrű megvan még, ez mentsen meg, vagy vesszen a többivel.

Csobán mester — a kapitalista.

A többi már filmszerűen pergett le. Gondterhes arcu emberek hozták

egymásután elkopott cipőiket és csodálkozóan sugárzó arccal távoztak Csobán mester műhelyéből. De tavasszal már nem is nézett úgy ki a ház, mint azelőtt. Új zsindely, majd később cserép került az elkorhadt tető helyébe, a műhely nagyobbodott és serény kezek vígan forgatták a kalapácsot.

Mit mond Csobán mester:

— Nem állok az idők útjába, hanem együtt haladok velük. Eppugy, mint ahogy a gépeket nem tudjuk már elpusztítani, mert a gondolat az emberi agyban már megfogamzott, én sem arra törekszem, hogy a régi dolgokhoz visszahuzzak. Megértettem az idők szavát, műhelyemben ma már **PALMA-OKMA** kerül minden talpra és ezért megelégedett minden vevőm. Szaktársak, kövesetek példámát.

**„Csizmadia és Cipészipar“ megjelentik havonta egyszer. Hirdetés meg-
egyezés szerint. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Cluj, Strada Andrei
Mureșanu II.**

EG-GA

pentru ingrijirea incaltamintei

Meseriasul bun folosește numai
Raspile de marcă „Papp“
 se găsește în toate în magazinele de piele.

În repozit principal:

Furnitura S. A. Cluj

Minden jó szakember csak

Papp-féle fareszelőt

használ. // Kapható minden bőrizletben

Főlerakat:

ESTA-SUN

**VEGYÉSZETI GYÁR
 CHEMISCHE FABRIK**

ORADEA, STRADA BEOGRADULUI 48.